

Eesti
Taimekasvatuse
Instituut

Maaelu Arengu Euroopa
Poliitikatöötlemine;
Euroopa investeeringuid
maapikkondadesse

Kaera kasvatamine ja sordid maheviljeluses

Ilmar Tamm

ilmar.tamm@etki.ee

Metoodika

Katsed: 2016-2018.a

Katselapid: 3 x 5 m²

Külvisenorm: 500 id tera /m²

Eelvili: punane ristik

Umbrohutõrje: äestamine (2x)

Metoodika

Ilmastik:

2016. a – mais põud; juuni, juuli, august mõõdukad temp, sademeid piisavalt (kaera kasvuks soodsad)

2017. a – jahe ja sademeterohke

2018. a – tugev põud

Kaera kasvatamine Eestis

Kaer	Ühik	2015	2016	2017	2018
Kasvpind	tuh/ha	24,4	29,3	33,6	39,8
Saagikus	t/ha	2,8	2,2	2,7	1,9
Kogusaak	tuh/t	67,8	64,8	89,4	77,0

Kaer maheviljeluses

Mahepõllumajandusliku maa pind Eestis

2017. a 200 tuh ha (20%), sellest:

teravili 39 tuh ha

kaer 20 tuh ha

Kaera katselappide külv

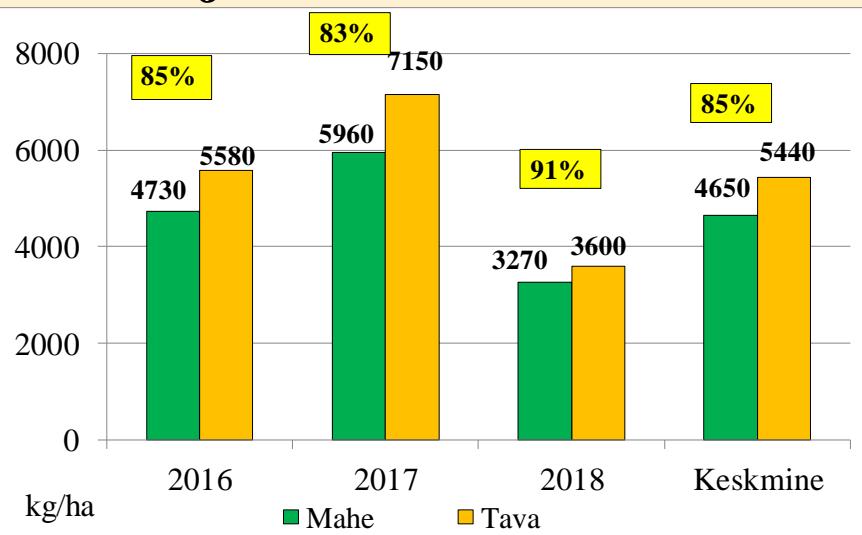
Kaera lapikatsete koristus

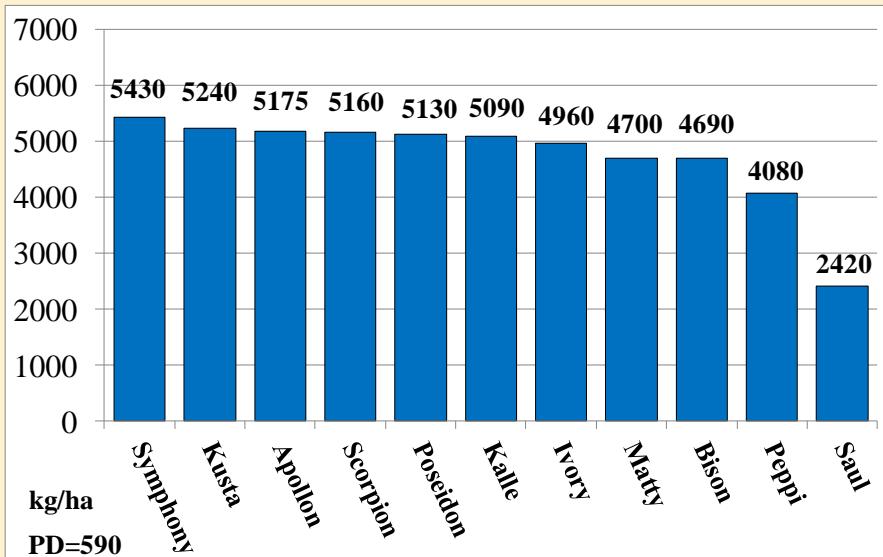
Kaera sordid mahekatses 2016-2018

Sort	SL võtmise aasta	Päritolumaa
Kalle	2011	Eesti
Kusta	2017	Eesti
Scorpion	2010	Saksamaa
Symphony	2012	Saksamaa
Poseidon	2013	Saksamaa
Matty	2013	Austria
Bison	2014	Saksamaa
Apollon	2014	Saksamaa
Ivory	–	Saksamaa
Peppi	–	Soome
Saul	–	Tšehhi

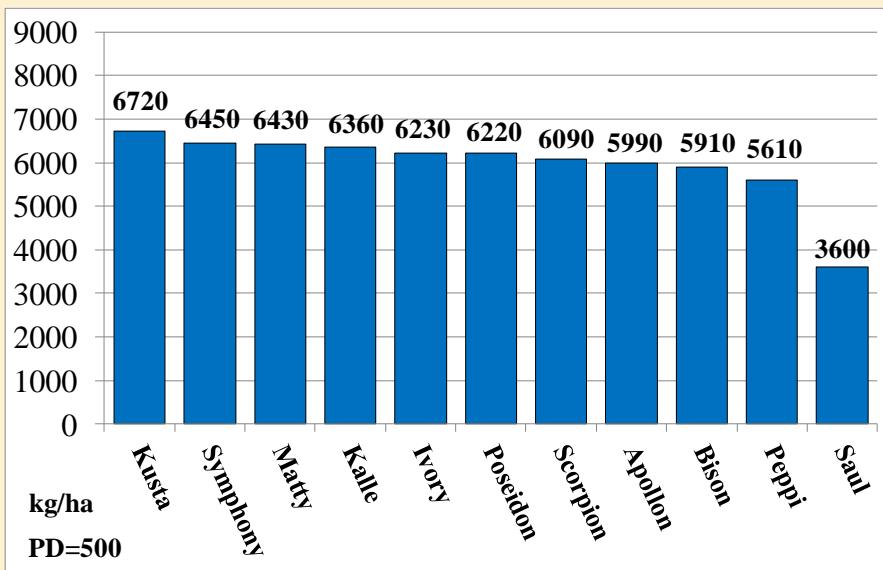
Kaera saagikus Jõgeva mahe- ja tavakatsetes 2016-18.a

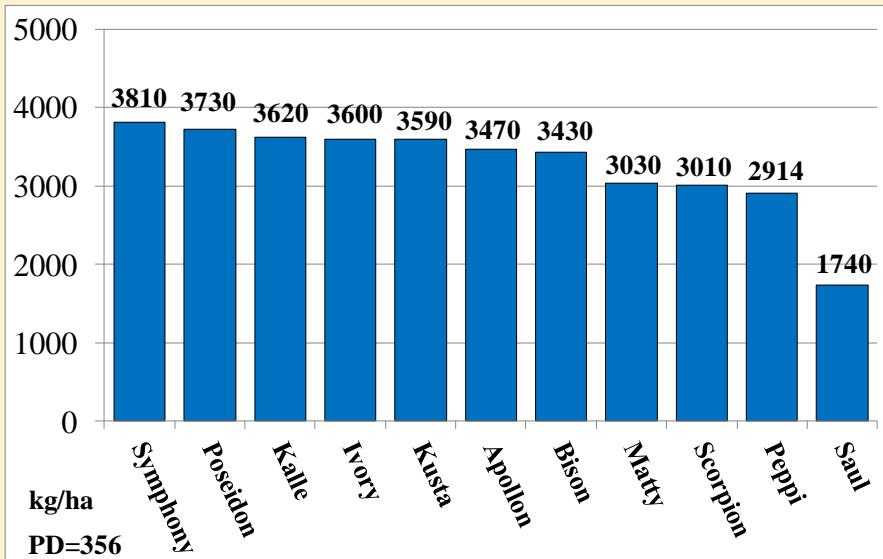
Kaera sortide terasaagid mahekatses 2016.a

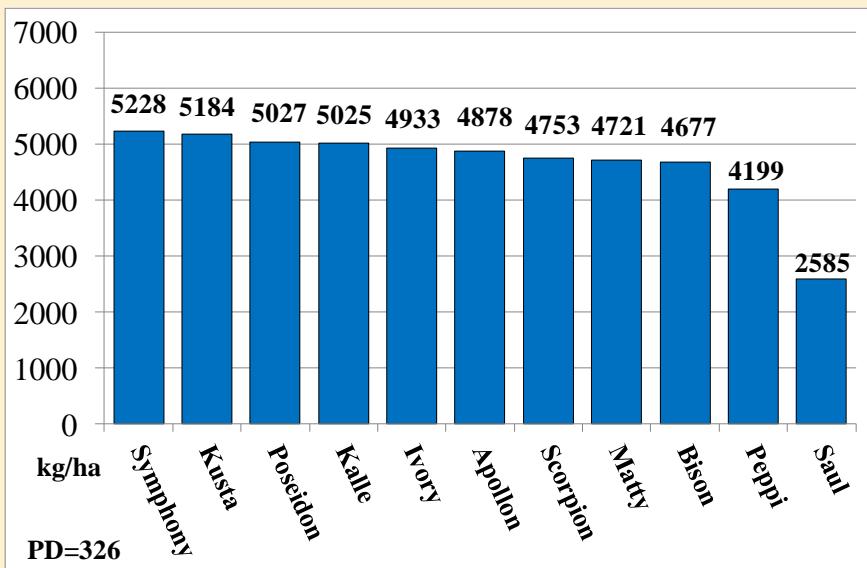
Kaera sortide terasaagid mahekatses 2017.a

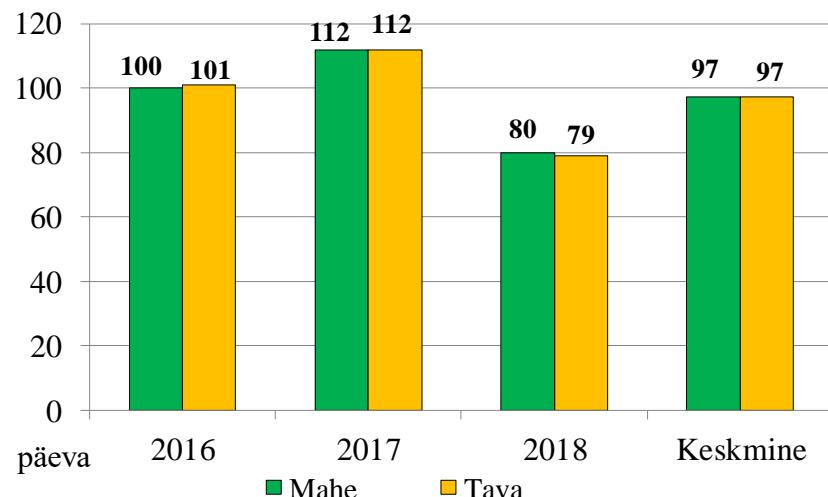
Kaera sortide terasaagid mahekatses 2018.a

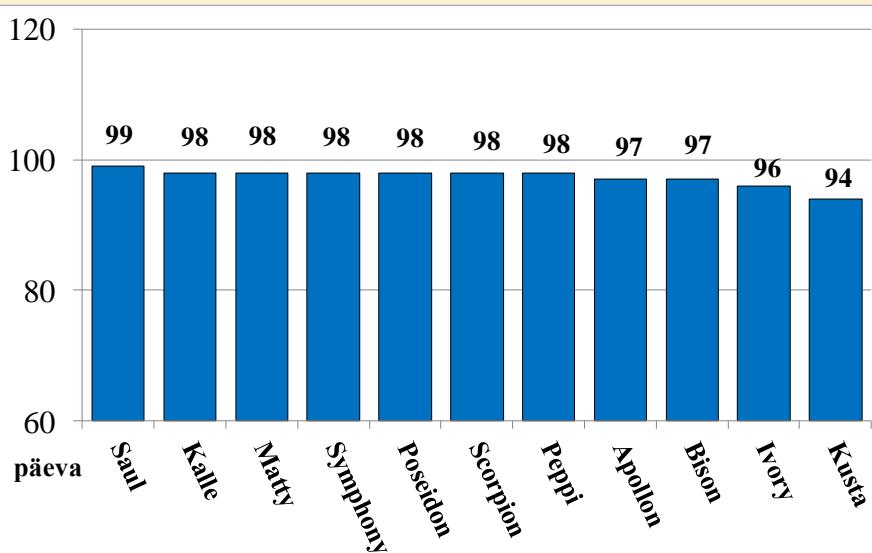
Kaera sortide terasaagid mahekatses 2016-18.a keskmisena

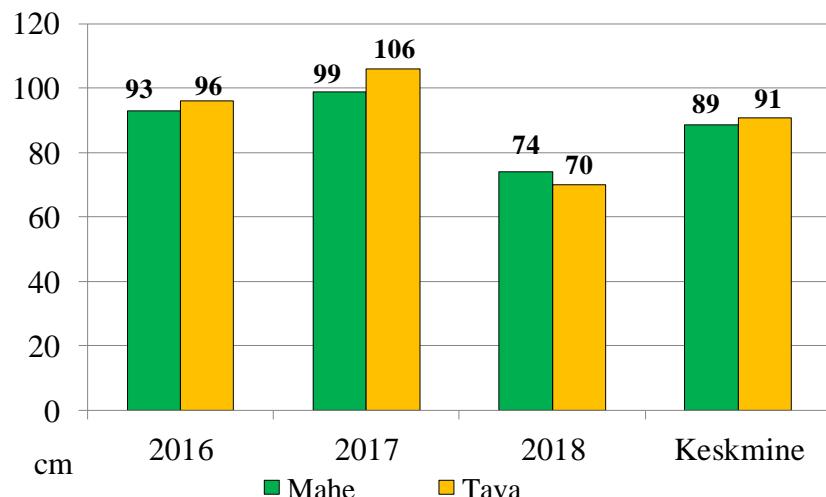
Kaera kasvuaeg Jõgeva mahe- ja tavakatsetes 2016-18.a

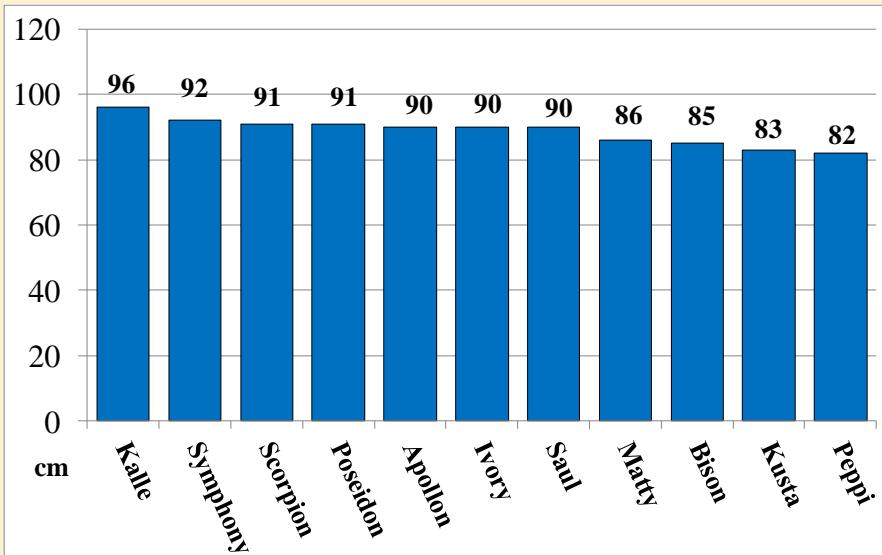
Kaera sortide kasvuajad mahekatses 2016-18.a

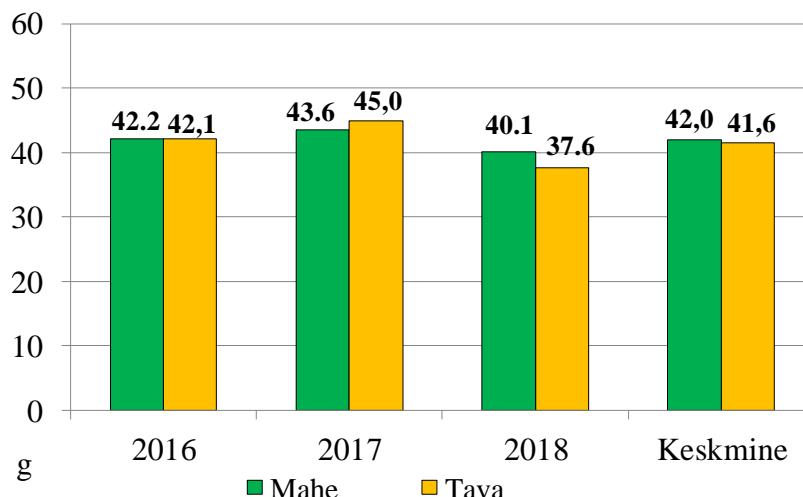
Kaera taime pikkused Jõgeva mahe- ja tavakatsetes 2016-18.a

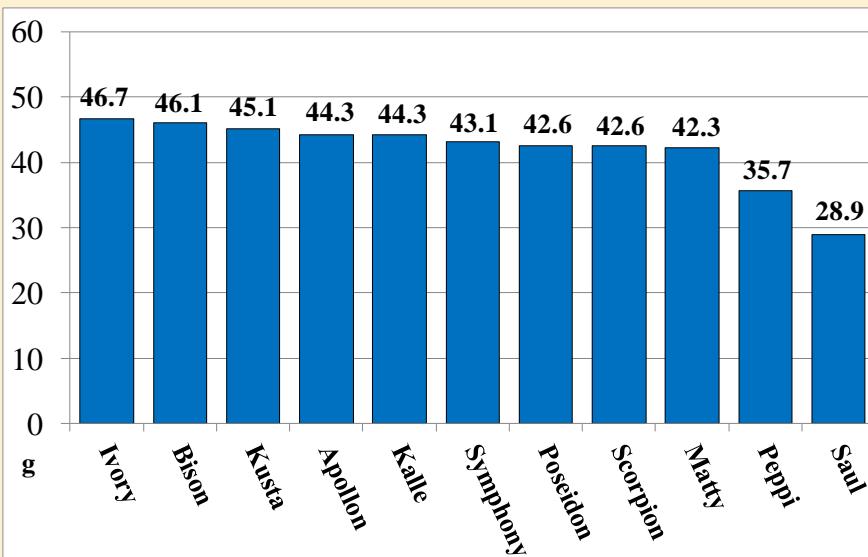
Kaera sortide taime pikkused mahekatses 2016-18.a

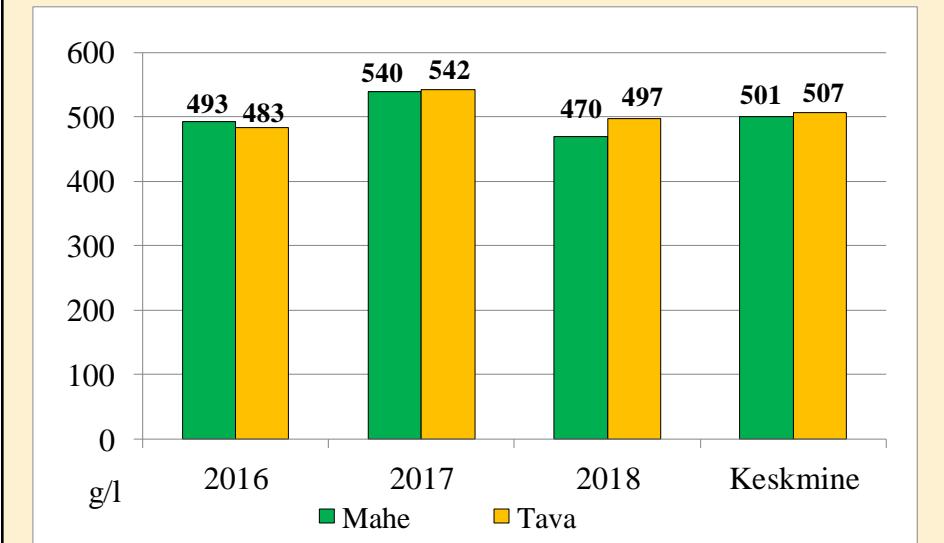
Kaera 1000 tera massid Jõgeva mahe- ja tavakatsetes 2016-18.a

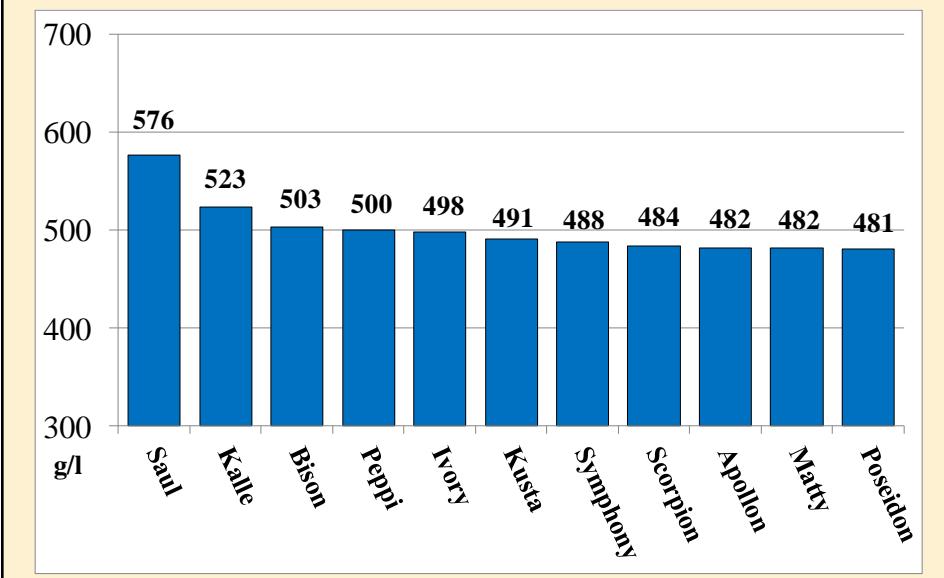
Kaera sortide 1000 tera massid mahekatses 2016-18.a keskmisena

Kaera mahumassid Jõgeva mahe- ja tavakatsetes 2016-18.a

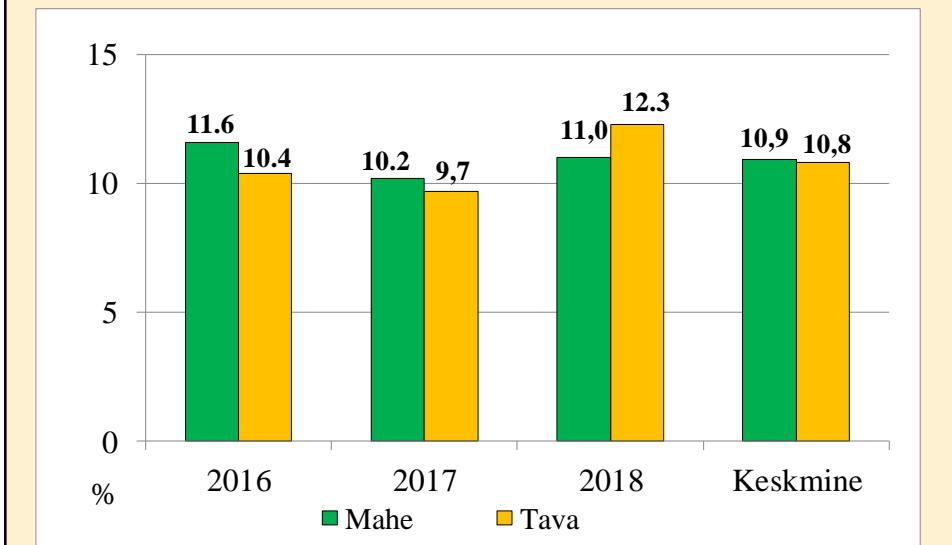

Kaera sortide mahumassid mahekatses 2016-18.a keskmisena

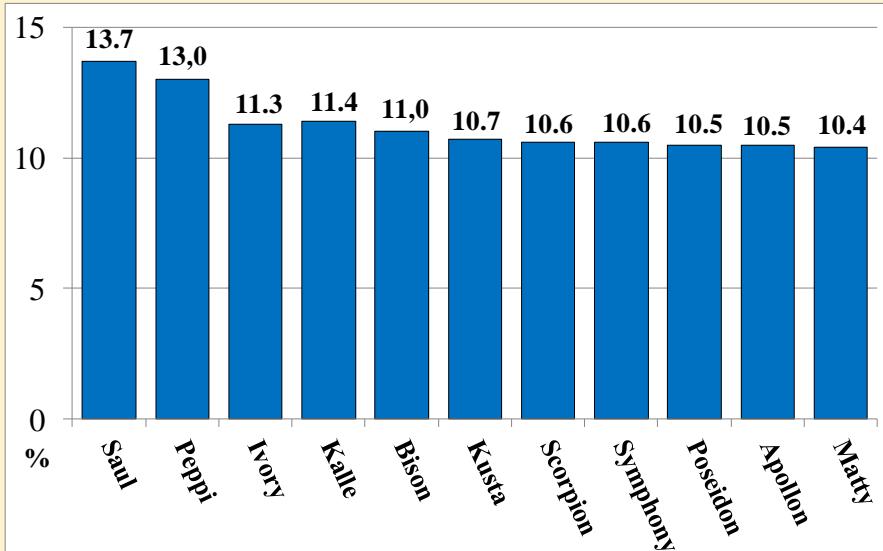

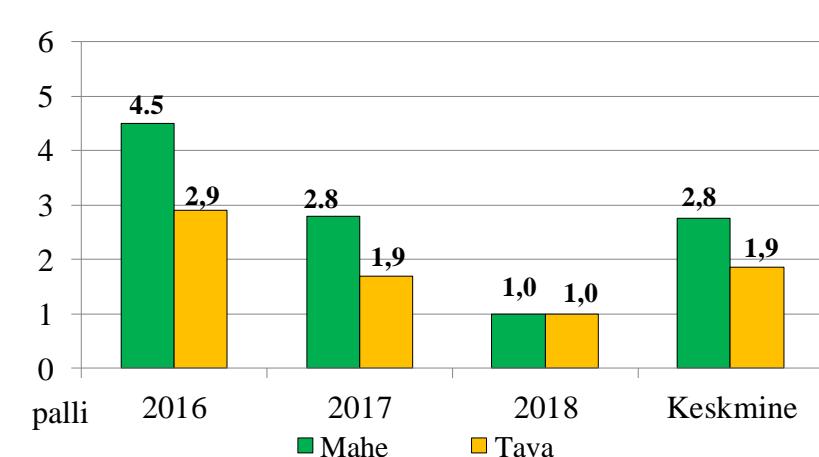
Kaera proteiini sisaldused Jõgeva mahe- ja tavakatsetes 2016-18.a

Kaera sortide proteiini sisaldused mahekatses 2016-18.a keskmisena

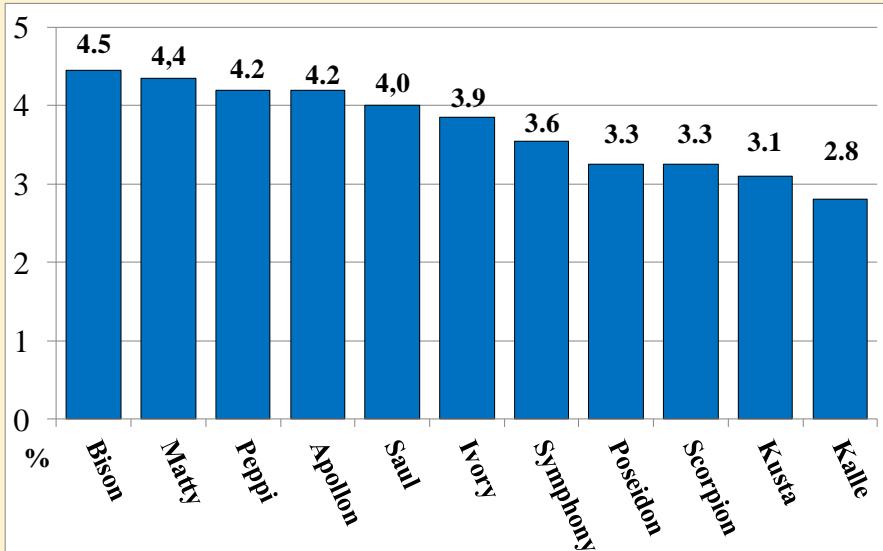

Kaera nakatumine kroonroostesse Jõgeva mahe- ja tavakatsetes 2016-17.a

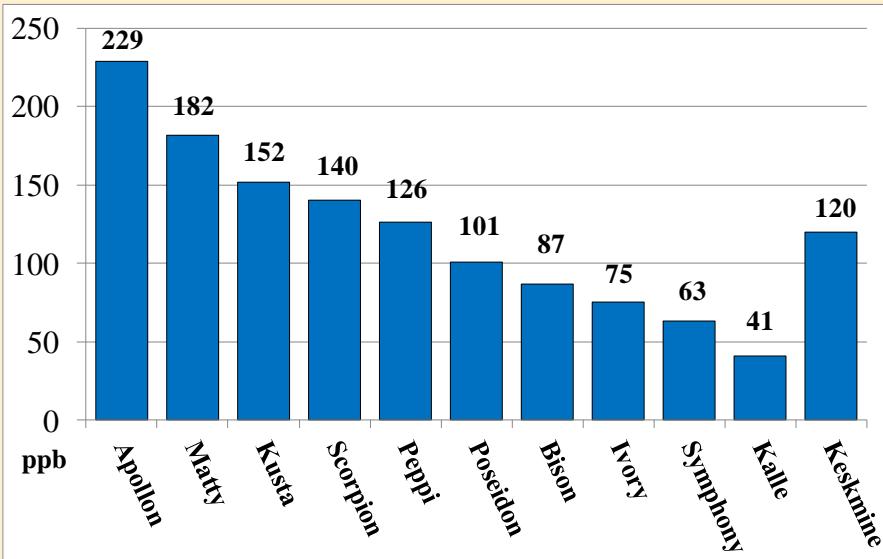

1–9 palli, kus 9= väga tugev nakatumine

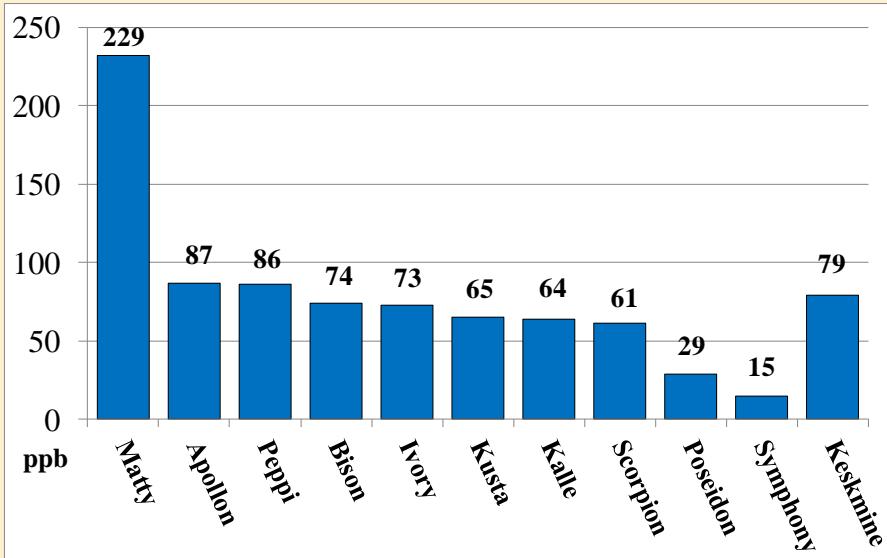
Kaera sortide nakatumine kroonroostesse mahekatses 2016-17.a keskmisena

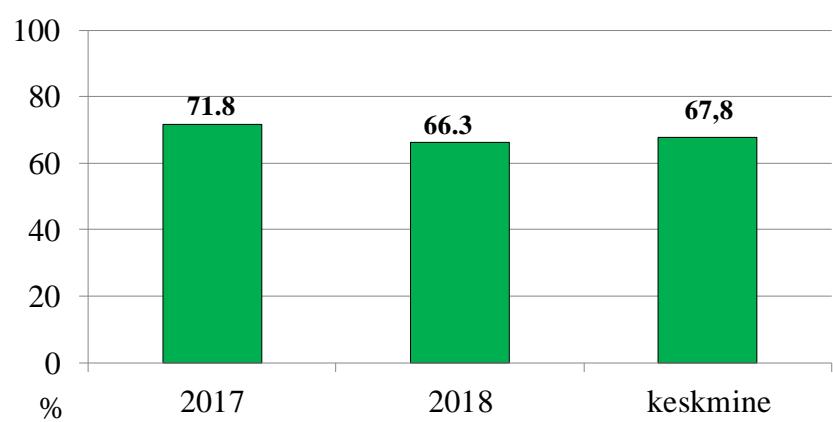
Kaera sortide DON sisaldus mahekatses 2017.a (koorimata terad)

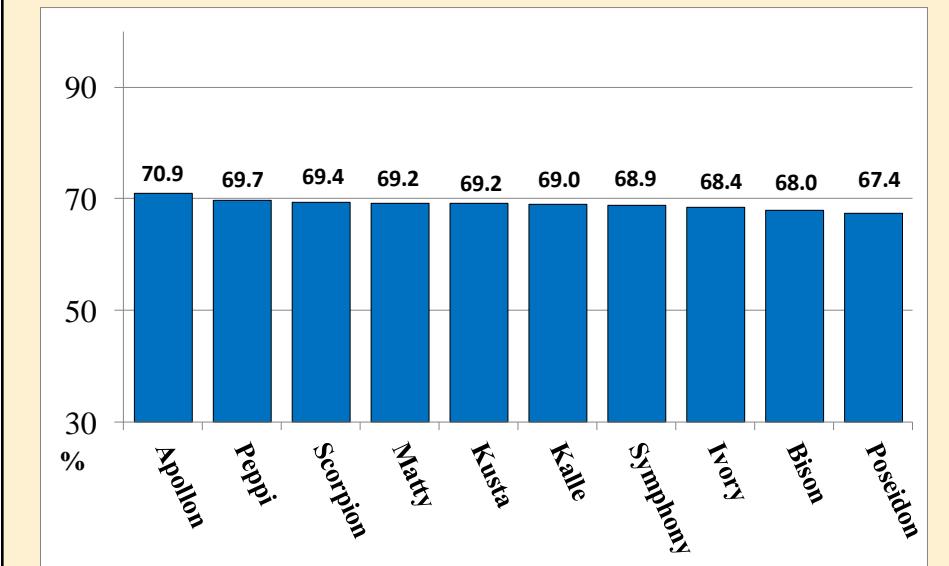
Kaera sortide DON sisaldus mahekatses 2017.a (kooritud terad)

Kaera kooritud terade osakaal viljast Jõgeva mahekatses 2017-18.a

Kaera sortide koorimise tulemused mahekatses 2017–18.a (kooritud terade %)

Kokkuvõte

Ivory – hea saak, väga suur tera, keskmine mahumass

Kalle – hea saak, suur tera, väga hea mahumass, hea roostekindlus

Kusta - v hea saagivõime, suur tera, lühike kasvuaeg, keskmine mahumass

Kokkuvõte

Symphony – väge hea saak, keskmisest suurem tera, keskmise mahumass

Bison – hea saak, väga suur tera, keskmise mahumass

Kokkuvõte

Peppi – hea kooruvus, keskmisest väiksem tera ja saagikus, hea mahumass, hea proteiini sisaldus

Saul – paljasteraline kaer

Kaera mullamineraalide katse 2018.a

Sort: Kalle

**10 mahe mineraalide segude varianti.
(magn, väävel, kaalium, fosfor, kaltsium,
mikroelemendid)**

ESIALGSED TULEMUSED:

**mineraalide segude variandid
kontrollvariandiga võrreldes usutavat
enamsaaki ei andnud**

Kaera lehevääetiste katse 2018.a

Sort: Kusta

I pritsimine: võrsumine

**4 erinevat lehevääetise segu
(aminohapped ja mikroelemendid)**

I pritsimine: kõrsumine

4 erinevat segu, kõik lapid

II pritsimine: tera täitumise algus)

4 erinevat segu, pooled lapid

TULEMUSED:

**Saagis ja kvaliteedis usutavaid erinevusi ei
olnud**

Tervislikud vähemlevinud teraviljad

Agrotehnika katse:
erinevad väetise liigid:
(sõnnik, läga, digestaat)
lämmastiku normid (N0; N50; N100)

HMC agrotehnika katse rajamine

HMC agrotehnika katse rajamine

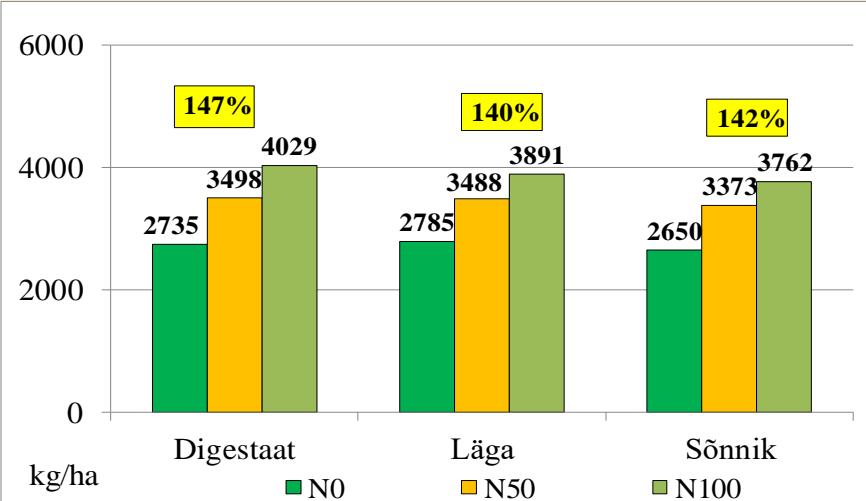
Läga laotamine HMC katses

Läga laotamine HMC katses

Kaera väetamine digestaadi, läga ja sõnnikuga 2015-16.a

Tänan !

